

Qorti tal-Appell Kriminali
Onor. Imhalled Edwina Grima, LL.D.

Appell Numru: 151/2019

Il-Pulizija

(Spettur Elton Taliana)

vs

Dennis Cremona

Iben Paul u Carmen nee Azzopardi, imwieled Pieta nhar it-23 ta' Lulju 1975 u detentur tal-karta ta' l-identita bin-numru 365475(M)

Illum, 27 ta' Jannar 2023

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet dedotti kontra l-appellant, Dennis Cremona, akkużat quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bhala Qorti Istrutturja talli:

1. Nhar is-7 ta' Mejju 2019, għall-habta ta' nofs il-lejl neqsin hamsa minn ġewwa DIDI petrol station, fi Triq il-Wied ta' l-Imsida, Birkirkara, ikkommetta serq ta' flus kontanti, liema serq ma jkunx iżjed minn tlieta u għoxrin Ewro u disgħa u għoxrin centezmu (23.29 Euros), liema serq huwa ikkwalifikat bil-'mezz' u bil-'hin', għad-dannu ta' Carmelo Borg;
2. Fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi, volontarjament hassar jew għarraq hwejjeġ haddiehor, mobbli jew immobbli, meta għamel hsara f'DIDI petrol station, fi Triq il-Wied ta' l-Imsida, Birkirkara, liema hsara ma tkunx tiskorri l-elfejn u hames mitt Euro (2,500) izda hija iżjed minn mitejn u hamsin Euro (250);

3. Fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi u f'dawn il-Gzejjer, wara li kien ikkundannat f'Malta għall-serq, jew għal ricetazzjoni, kien fil-pussess ta' oġġetti li ma kienux tal-kundizzjoni tiegħu mingħajr ma ta kont sodisfaċenti ta' kif kienu ġew legittimament għandu, inkella instabu għandu mfietah, imqabblin jew iffalsifikati, jew għodod oħra tajbin għall-ftuh jew sgassar ta' serratturi, mingħajr ma ta kont sodisfaċenti għal liema skop legittimu instabu għandu, bi ksur tal-Art. 287 tal-Kap.9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Il-Qorti kienet ukoll mitluba sabiex titratta lill-imputat bħala reċediv ai termini ta' l-artikoli 49, 50 u 289 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, meta huwa kien ġie misjub hati u kkundannat għall-reati, b'sentenzi ta' reati maltin, liema sentenzi saru definittivi.

Rat li nhar id-9 ta' Meju 2019, l-appellant irreġistra ammissjoni fir-rigward ir-reati kollha addebitati lilu, u wara li ingħata hin għal ripensament, reġa' tenna l-ammissjoni tiegħu.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali tad-09 ta' Meju 2019, fejn il-Qorti, wara li rat l-Artikoli 261, 263, 270, u 280 tal-Kodiċi Kriminali (Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta) rigward l-ewwel akkuza, l-Artikolu 325(1)(b) tal-Kodiċi Kriminali (Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta) rigward it-tieni akkuza, l-Artikolu 287 tal-Kodiċi Kriminali (Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta) rigward it-tielet akkuza, kif ukoll 49 u 50 u 289 tal-Kodiċi Kriminali (Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta), fuq ammissjoni, sabet lill-akkuzat hati tal-akkuzi kollha u kkundanatu għal sitt (6) xhur prigunerija effettivi.

Rat ir-rikors tal-appell ta' Dennis Cremona, ipprezentat fis-27 ta' Meju 2019, fejn talab ir-riforma tas-sentenza appellata 'billi tiġi kkonfermata dwar reita' u tiġi mibdula dwar il-piena u li minflok sussegwentement għall-ezami li jsir jiġu applikati l-provvedimenti tal-liġi li tneħhi l-piena karċerarja'.

Rat it-talba magħmula mill-appellant fis-seduta tal-10 ta' Lulju 2020 sabiex din il-Qorti fit-termini tal-artikolu 8 tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta tassumi l-funzjonijiet ta' Qorti dwar id-Droga.

Rat illi permezz ta' digriet datat is-6 ta' Jannar 2021, il-Qorti laqgħat din it-talba u konsegwentement wara li assumiet il-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga, rreferiet lill-

appellant quddiem il-Bord tar-Riabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabdu bid-Droga ai termini tal-artikolu 8(3) tal-istess Kapitolu 537 u ordnat il-komunika tad-digriet tagħha lil dan il-Bord sabiex hu jottempera ruħu ma' dak dispost fl-artikolu 8(10) tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta u dan permezz ta' nota bil-miktub.

Rat il-konklużjoni tal-Bord milhuqa nhar il-5 ta' Lulju 2022, u għalhekk fit-terminu preskritt mill-artikolu 8(5) tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta, fejn gie deciz li l-każ tal-appellant Dennis Cremona ngħalaq b'suċċess.

Semgħet it-trattazzjoni tal-partijiet.

Ikkunsidrat:

Illi, għalkemm l-appellant ressaq talba sabiex din il-Qorti tassumi il-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga, madanakollu huwa ma rrinunzjax għall-aggravju mqajjem minnu fir-rikors tal-appell tiegħu. L-appellant ma jqanqal ebda aggravju marbut mal-mertu, iżda jishaq illi l-Qorti kellha timponi fuqu piena ferm aktar miti minn dik li effettivament imponiet.

Illi, it-talba minnu magħmula fit-termini tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta ukoll għandha bħala il-fini tagħha mitigazzjoni fil-piena u għalhekk il-Qorti hija tal-fehma illi, għaladarba issa assumiet funzjoni ta' Qorti Dwar id-Droga, għandha taqdi din il-funzjoni l-ewwel u qabel kollox, fid-dawl tal-aggravju imqanqal, kif ingħad.

Illi, mir-rapport tal-Bord ta' Riabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabdu bid-Droga, u fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet magħmula mill-Qorti fid-digriet tagħha tas-6 ta' Jannar 2021, jirrizulta illi l-appellant huwa kandidat idoneju sabiex fil-konfront tiegħu jiġu applikati d-dettami tas-subartikoli (7) u (8) tal-Kapitolu 537 li jiddisponu testwalment:

(7) Fil-każijiet fejn jissejġu lura każijiet oħra skont it-termini tas-subartikolu (6) il-Qorti tista', minkejja kull liġi oħra, fil-każ fejn persuna tinsab ħatja, tiddeciedi li ma tapplikax it-terminu minimu mandatorju ta' priġunerija jew l-esklużjoni tal-applikazzjoni tal-ordni ta' probation jew tas-sospensjoni ta' terminu ta' priġunerija applikabbli għal xi reat li, fir-rigward tiegħu, il-persuna akkużata tinsab ħatja:

Iżda l-Qorti għandha tiegħaf milli tapplika t-terminu minimu mandatorju ta' priġunerija jew l-esklużjoni tal-applikazzjoni tal-ordni ta' probation jew tas-sospensjoni ta' terminu ta' priġunerija fil-każ biss li tkun sodisfatta fuq bilanċ ta' probabbiltajiet li r-reat li dwaru l-persuna akkużata nstabet ħatja kien prinċipalment attribwibbli għad-dipendenza tagħha fuq id-droga.

(8) Fl-għoti tas-sentenza fil-każijiet li għalihom japplikaw is-subartikoli (5), (6) u (7), il-Qorti tista' wkoll tordna li kull reat li dwaru l-persuna akkużata nstabet ħatja, minbarra reat li għalih il-persuna akkużata ingħatat sentenza ta' priġunerija mingħajr l-applikazzjoni tal-artikolu 28A tal-Kodiċi Kriminali, m'għandux jittiehed f'konsiderazzjoni għall-finijiet tal-ħruġ ta' ċertifikat tal-kondotta skont l-Ordinanza dwar iċ-Ċertifikati tal-Kondotta wara li jgħaddi perjodu li jkun minimu ta' sena u massimu ta' tliet snin mid-data tas-sentenza tal-Qorti sakemm il-ħati ma jsirx reċidiv.

Illi, mid-dokumenti pprezentati mill-Bord tul il-perijodu ta' riabilitazzjoni li saret quddiemu, jirrizulta b'mod ċar illi l-appellant għandu storja twila ta' abbuż ta' droga b'diversi kundanni jingħataw mill-qrati tagħna għal reati multepliċi minnu kommessi tul is-snin b'konsegwenza ta' dan il-vizzju. Dan magħdud, madanakollu, jidher illi l-appellant finalment għaraf il-bżonn li jegħleb il-vizzju tat-tossikodipendenza u kkopera bis-siġħ fil-programm ta' riabilitazzjoni. Hu kien dejjem konsistenti fl-għoti tal-kampjuni tal-urina li kien obligat li jipprovdi, fejn skond dak irrapurtat dawn kienu kollha fin-negattiv għal kwalunkwe sustanza. Huwa segwa il-pjan ta' kura imfassla għalih, qed jagħmel xogħol fis-soċjetà u anka qed jattendi *family therapy* sabiex isaħħaħ ir-relazzjoni familjari ma' bintu.

Illi, għalhekk fid-dawl tal-fatt illi l-Qorti issa assumiet il-funzjonijiet ta' Qorti dwar id-Droga u fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet magħmula, tqies illi l-aggravju imressaq 'il

quddiem mill-appellant marbut mal-piena erogata mill-Ewwel Qorti jisthoqqlu akkoljiment.

Ghalhekk tenut kont ta' dan kollu, il-Qorti hija tal-fehma illi f' dan il-każ, għandu japplika l-Artikolu 8(7) tal-Kap. 537 tal-Ligijiet ta' Malta u l-*proviso* tal-istess sub-artikolu b' dan għalhekk illi la darba l-Qorti hija sodisfatta illi r-reati li dwarhom l-appellant gie misjub hati kienu prinċipalment attribwibbli għad-dipendenza tiegħu fuq id-droga, ser tieqaf milli tapplika t-terminu minimu mandatorju ta' prigunerija jew l-eskluzjoni tas-suspensjoni tat-terminu ta' prigunerija, altrimenti applikabbli għar-reat odjern. Tqis ukoll illi fid-dawl tan-natura tal-imputazzjonijiet li dwarhom l-appellant instab hati u fid-dawl tal-fedina penali kkulurita tiegħu, sentenza ta' prigunerija sospiza hija il-piena idoneja.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti qeghdha taqta' u tiddeciedi billi wara li rat l-artikolu 8(7) tal-Kapitolu 537 tal-Ligijiet ta' Malta, tilqa' l-appell interpost, tgħaddi għalhekk sabiex tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonfermaha fejn l-appellant gie misjub hati tal-akkużi lilu addebitati, iżda tvarja il-piena inflitta, u konsegwentement tgħaddi biex tikkundanna lill-appellant Dennis Cremona għall-perijodu ta' sitt xhur (6) prigunerija, li bl-applikazzjoni tal-artikolu 28A tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta dan il-perijodu ta' prigunerija qed jiġi sospiż għal żmien sentejn (2) mil-lum.

Il-Qorti qed twissi lil hati bil-konsegwenzi skont il-ligi jekk huwa jikkometti reat iehor matul il-perijodu operattiv ta' din is-sentenza.

Edwina Grima

Imhalled